

07550
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA WOJSK ŁĄCZNOŚCI

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
28921

Egz. Nr 1

płk dypl. Czesław ROMAN
ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

**ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI DOWÓDCY I SZTABU
WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII ARMII**

(materiały do studiowania)

28921

REMBERTOW

STYCZEŃ

1966

07550
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA WOJSK ŁĄCZNOŚCI

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
28921

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. Nr 1

płk dypl. Czesław ROMAN
ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

**ORGANIZACJA ŁĄCZNOŚCI DOWÓDCY I SZTABU
WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII ARMII**

(materiały do studiowania)

28921

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA WOJSK ŁACZNOSCI

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.nr.....1

Amelias. pwr 12357

Rok szkolny 1965/66

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWE
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego
28921

płk dypl. Czesław ROMAN
ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

ORGANIZACJA
ŁACZNOSCI DOWÓDCY I SZTABU WOJSK RAKIETOWYCH I ARTY-
LERII ARMII

/Materiał do studiowania/

REMBERTÓW

GRUDZIEŃ

1965 r.

TREŚĆ

- I. Właściwości dowodzenia oraz warunki organizacji łączności.
- II. Organizacja łączności :
 - a/ Łączność na punktach dowodzenia.
 - b/ Łączność w rejonach alarmowych i w toku przegrupowania.
 - c/ Łączność w operacji zaczepnej.
- III. Właściwości organizacji łączności w operacji obronnej.

I. WŁAŚCIWOŚCI DOWODZENIA ORAZ WARUNKI ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI

Wykonanie zadań stojących przed wojskami armii we współczesnej operacji, w dużym stopniu zależą od sposobu wykorzystania i działalności podstawowej siły ogniowej jakimi są wojska raketowe i artyleria. Jednym z zasadniczych czynników warunkujących pomyślne wykonanie zadań przez wojska raketowe i artylerię jest zapewnienie sprawnego i ciągłego dowodzenia nimi. Osiągnąć to można między innymi przez znajomość aktualnej sytuacji, szybkie reagowanie na zachodzące zmiany, doprowadzanie na czas do podwładnych koniecznych zadań i kontrolę ich wykonania. Realizacja tych przedsięwzięć przez dowódcę i sztab wojsk raketowych i artylerii armii w poważnym stopniu uzależniona jest od posiadania dobrze zorganizowanej i sprawnie działającej łączności.

Organizacja systemu łączności uzależniona będzie od taktyczno-operacyjnych warunków i potrzeb dowodzenia wojskami raketowymi i artylerią armii, a także od ilości i właściwości posiadanych sił i środków łączności. Dlatego też zadania stawiane przed łącznością powinny odzwierciedlać potrzeby działalności bojowej oraz potrzeby dowodzenia przez dowódcę i sztab wojsk raketowych i artylerii armii.

Podstawowe zadania w zakresie łączności dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii armii sprowadzają się do następujących :

- zapewnienie ciągłego napływu i wymiany wiadomości z przełożonym dowódcą i sztabem wojsk raketowych i artylerii Frontu lub Sztabu Generalnego;
- zapewnienie uzyskania wiadomości o sytuacji ogólnej, decyzjach dowódcy i zarządzeniach sztabu armii oraz przekazywania zainteresowanym danych o stanie gotowości i użyciu wojsk raketowych i artylerii armii;
- zapewnienie przekazywania na czas wiadomości do podległych związków /oddziałów/ wojsk raketowych i artylerii armii oraz otrzymywanie od nich danych o realizacji wykonywanych zadań;
- zapewnienie kierowania pracą dowódców i sztabów artylerii dywizji oraz otrzymywanie od nich wiadomości;
- zapewnienie scentralizowanego kierowania ogniem jednostek wojsk

- rakietowych i artylerii armii i związków taktycznych stosownie do potrzeb pola walki;
- zapewnienie wymiany wiadomości między związkami /oddziałami/ wojsk rakietowych i artylerii armii w zakresie współdziałania;
 - zapewnienie napływu wiadomości z rozpoznania artyleryjskiego, ogólnowojskowego, lotniczego i innych rodzajów wojsk oraz doprowadzanie ich na czas do zainteresowanych dowódców i sztabów;
 - zapewnienie kierowania działalnością stacji meteorologicznych i powiadamianie wojsk o warunkach meteorologicznych niezbędnych do prowadzenia ognia;
 - zapewnienie wymiany informacji z dowódcami rodzajów wojsk, szefami służb, tyłami armii w sprawach związanych z zabezpieczeniem działalności wojsk rakietowych i artylerii armii;
 - zapewnienie możliwości uzgadniania działalności własnych wojsk rakietowych i artylerii ze sztabami wojsk rakietowych i artylerii sąsiednich armii, lotnictwem, desantami oraz marynarką wojenną /w przypadku działań na kierunku nadmorskim/.

Poważny wpływ na realizację wyżej wymienionych zadań łączności, będzie miało uwzględnianie przy planowaniu użycia wojsk rakietowych i artylerii armii taktyczno-technicznych możliwości posiadanych środków łączności. W szczególności powinno się uwzględniać takie parametry, jak zasięg ich działania stosownie do pory doby i terenu, możliwość zapewnienia ciągłości pracy oraz czas uruchamiania poszczególnych urządzeń i relacji łączności. Natomiast podczas realizowania dowodzenia wojskami należy uwzględniać objętość i formę przekazywanej wiadomości stosownie do aktualnych możliwości pracujących środków łączności w danej sytuacji bojowej.

Niezawodność działania łączności dla potrzeb dowodzenia wojskami rakietowymi i artylerią /WRiA/ musi być bardzo wysoka - bowiem realizacja każdego z zadań ogniowych może decydować o dalszym rozwoju operacji a tym samym o działalności pozostałych wojsk armii. Dlatego w określonych wypadkach mogą być oddawane na usługi WRiA kanały łączności organizowane w innych celach.

W celu wykonania zadań stawianych łączności na szczeblu armii organizowany jest armijny system łączności. Część

składową armijnego systemu łączności stanowi również łączność związków i oddziałów WRiA armii.

Dlatego też planując armijny system łączności uwzględnia się potrzeby dowódcy i sztabu WRiA. Potrzeby te mogą być realizowane w kanałach łączności ogólnego użytku oraz przez wydzielenie kanału łączności do wyłącznego użytku dowódcy i sztabu WRiA.

Ze względu na to, że węzły łączności rozwijane na punktach dowodzenia armii stanowią podstawowe elementy armijnego systemu łączności, dlatego przy wyborze rejonów rozmieszczenia tych punktów oraz ich zmiany w toku operacji, należy uwzględniać możliwości zapewnienia łączności dla potrzeb dowódcy i sztabu WRiA armii.

Dla zapewnienia dowodzenia wojskami raketowymi i artylerią armii mogą być wykorzystywane radiowe, radioliniowe, przewodowe i ruchome środki łączności, które znajdują się w oddziałach i pododdziałach łączności armii.

Ze względu na to, że wojska raketowe i artyleria stanowią zasadniczą siłę ogniową armii i powinny być w stałej gotowości do wykonywania zadań, łączność dowódcy i sztabu WRiA powinna być planowana na cały okres operacji z uwzględnieniem możliwości dokonywania zmian w zależności od sytuacji i ugrupowania operacyjnego, względnie zmiany podporządkowania jednostek wojsk raketowych i artylerii w toku działań. Należy podkreślić, że w okresie rozbudowy armijnego systemu łączności jak i w toku operacji, w pierwszej kolejności winna być nawiązywana łączność z wojskami raketowymi bez względu na ich miejsce rozmieszczenia w ugrupowaniu operacyjnym i wykonywane zadania. Mając na uwadze rolę wojsk raketowych i wykonywane przez nich zadania, w określonych sytuacjach może zajść potrzeba wydzielenia dodatkowej ilości kanałów dla potrzeb kierowania ich działalnością bojową.

Armijny system łączności powinien zapewnić dowodzenie armijną brygadą raket operacyjno-taktycznych rozmieszczoną dywizjonami w dwóch znacznie oddalonych od siebie rejonach. W określonych warunkach istnieje również potrzeba zapewnienia możliwości przekazywania zadań ze szczebla armii do dyżurnych baterii startowych tej brygady /z pominięciem szczebli pośrednich/.

12.0.11.11
do planu
12.0.11.11

Ponadto armijny system łączności powinien umożliwiać w odpowiednim czasie scentralizowane i zdecentralizowane kierowanie ogniem wojsk raketowych i artylerii nie tylko związków i oddziałów podległych bezpośrednio armii ale i wchodzących w skład w skład związków ogólnowojskowych.

Złożoność realizacji potrzeb dowodzenia dowódcy wojsk raketowych i artylerii armii polega i na tym, że armijny system łączności powinien być zdolny do zapewnienia łączności nie tylko z organicznymi wojskami raketowymi i artylerią ale również z czasowo podporządkowanymi tego rodzaju wojskami z drugiego rzutu Frontu. W tym wypadku, zadania te mogą być realizowane nie tylko siłami i środkami łączności armii, ale również i Frontu.

W toku operacji mogą zajść zmiany w zorganizowanym armijnym systemie łączności. Powodowane one będą zmianą sytuacji operacyjnej a szczególnie uderzeniami jądrowymi nieprzyjaciela, które mogą zniszczyć lub uszkodzić określone węzły i środki łączności. W ramach odtwarzania naruszonego systemu łączności, powinno się uwzględniać w pierwszej kolejności potrzeby łączności z wojskami raketowymi armii.

Kierowaniem, planowaniem i organizowaniem armijnego systemu łączności zajmuje się oddział łączności sztabu armii, który w swej działalności uwzględnia potrzeby w zakresie łączności poszczególnych dowódców rodzajów wojsk a w tym dowódcy i sztabu WRiA. Potrzeby te przedstawia szefowi łączności armii jeden z oficerów łączności wydziału operacyjnego sztabu WRiA w okresie planowania jak i w toku operacji.

W okresie planowania operacji, między sztabem WRiA a oddziałem łączności sztabu armii muszą być uzgodnione następujące zagadnienia :

- zadania i sposób działania organicznych wzmocnienia i wsparcia jednostek wojsk raketowych i artylerii;
- miejsca rozmieszczenia punktów dowodzenia armii, związków taktycznych oraz jednostek wojsk raketowych i artylerii;
- sposób zapewnienia łączności z przełożonym dowódcą i sztabem WRiA;
- jakie są ~~potrzeby~~ potrzeby zapewniania łączności dowódcy i sztabowi WRiA oraz jak mogą być rozwiązane;

- potrzeby sztabu WRiA w zakresie łączności współdziałania z sąsiadami i elementami ugrupowania operacyjnego Frontu;
- zakres i sposób wykorzystywania armijnego systemu łączności przez dowódców i sztaby wojsk raketowych i artylerii;
- rozmieszczenie na punktach dowodzenia armii środków łączności obsługujących bezpośrednio dowódcę i sztab WRiA oraz zapewnienie łączności wewnętrznej;
- ewentualne potrzeby uzupełnienia w siłach i środkach pododdziałów łączności wojsk raketowych i artylerii armii;
- kiedy, w jakim terminie i w jaki sposób będą dostarczane dowódcy i sztabowi WRiA oraz podległym im wojskom konieczne dane eksploatacyjne armijnego systemu łączności.

Łączność organizowaną dla potrzeb dowódcy i sztabu WRiA ujmuje się w dokumentach planu łączności armii, który opracowuje oddział łączności sztabu armii przy współudziale oficerów łączności wydziału operacyjnego sztabu WRiA. Dane dotyczące organizacji łączności dowódcy i sztabu WRiA z podwładnymi oraz wytyczne odnośnie łączności w podległych wojskach raketowych i artylerii przekazywane są w zarządzeniu łączności sztabu armii.

Dla potrzeb dowódcy i sztabu WRiA oficerowie łączności wydziału operacyjnego tego sztabu opracowują niezbędne dokumenty łączności na podstawie planu łączności armii.

W toku działań oficerowie łączności wydziału operacyjnego sztabu WRiA kierują działalnością sił i środków będących w bezpośredniej dyspozycji oraz zapewniają sprawne i właściwe wykorzystanie armijnego systemu łączności zgodnie z zasadami jakie zostały określone w planie łączności armii.

II. ORGANIZACJA ŁACZNOŚCI

Rozpatrując łączność dowódcy i sztabu WRiA należy uwzględnić działalność podległych wojsk w okresie poprzedzającym wybuch wojny i w początkowym okresie wojny. Ponadto należy uwzględnić rodzaj i charakter prowadzonej operacji oraz możliwe przeciwdziałanie nieprzyjaciela.

Warunki, w jakich odbywać się będzie przegrupowanie wojsk armii, udział wojsk raketowych w pierwszym raketowo-jądrowym uderzeniu, tworzenie raketowych i artyleryjskich elementów ugrupowania operacyjnego armii oraz sposób wejścia

armii do bitwy i jej prowadzenia - określają ilość i zakres postulatów organizacyjnych i przygotowawczych w dziedzinie organizacji łączności, jak również ich realizację.

a/ Łączność na punktach dowodzenia

Środki łączności z jakich korzysta dowódca i sztab WRiA stanowią część składową węzłów łączności punktów dowodzenia armii, zaś dowódca i sztab są abonentami tych węzłów. Jako abonenci określonego węzła, mogą mieć zapewnione połączenia z podległymi sztabami w sposób bezpośredni lub pośredni. Bezpośrednie połączenia będą z zasady zapewnione z Frontem oraz z armijną brygadą raket operacyjno-taktycznych i ewentualnie jej pododdziałami. Pośrednie połączenia będą zapewnione ze sztabami związków i oddziałów artylerii oraz dowódcami i sztabami artylerii dywizji.

W rejonach alarmowych czas przebywania sztabów i wojsk na ogół jest krótki, wobec tego zakres rozwijania łączności wewnętrznej na stanowisku dowodzenia armii w tym rejonie będzie ograniczony. Będą tu rozwinięte niektóre elementy polowego węzła łączności armii posiadające połączenia przewodowe lub radioliniowe z węzłami łączności punktów dowodzenia sztabu okręgu wojskowego i ewentualnie innymi garnizonowymi węzłami łączności pracującymi w międzygarnizonowym systemie łączności okręgu wojskowego.

W miejscach pracy dowódcy i oficerów sztabu WRiA zainstalowane będą aparaty telefoniczne, podłączone do centrali telefonicznej tego węzła, przez którą mogą oni uzyskiwać konieczne połączenia z przełożonym oraz podległymi dowódcami i sztabami.

Podczas przegrupowania wojsk z rejonów alarmowych do rejonu wyjściowego do działań, dowódca i oficerowie sztabu WRiA znajdują się w kolumnach marszowych określonych punktów dowodzenia armii. Dla porozumiewania się z podległymi dowódcami i sztabami, będą oni wykorzystywali środki łączności zamontowane w wozach dowodzenia i sztabowych, umożliwiające wejście w ruch w system łączności armii i okręgu wojskowego organizowany na okres przegrupowania. Ponadto mogą oni korzystać z punktów kontrolno-telefonicznych zorganizowanych przy organach regulacji ruchu na poszczególnych marszrutach.

W rejonach dłuższych odпочynków mogą być rozwijane pewne elementy węzłów łączności punktów dowodzenia armii, co umożliwia dowódcy i oficerom sztabu WRiA porozumiewanie się ze sztabami jednostek wojsk raketowych i artylerii.

W rejonie wyjściowym, węzły łączności na punktach dowodzenia armii rozwijane są w takim zakresie aby można było zapewnić z nich dowodzenie wojskami podczas wejścia do bitwy, a także w początkowym etapie operacji. W związku z tym, na węzłach obok środków stacjonarnych są rozwijane i wykorzystywane polowe środki łączności w zakresie niezbędnym do zapewnienia potrzeb dowodzenia wynikających w tym okresie.

Na stanowisku dowodzenia armii łączność dalekosiężna i wewnętrzna dla potrzeb dowódcy i sztabu WRiA może być rozwiązana według niżej podanych zasad^{x/}.

Łączność dalekosiężna zapewniona jest środkami radiowymi, radioliniowymi, przewodowymi i ruchomymi.

Środki radiowe pracujące w sieciach i kierunkach radiowych dowódcy i sztabu WRiA z przełożonym i podwładnymi wchodzi w skład zespołu środków radiowych węzła łączności armii. Radiostacje krótkofalowe średniej mocy przeznaczone dla potrzeb sztabu WRiA pracują w ogólnym elektrycznym systemie węzła łączności. Prowadzenie korespondencji przez te radiostacje w kanałach słuchowych odbywa się z urządzeń wynośnych i radiostacji UKF. Natomiast z telegraficznych kanałów dalekopisowych, można korzystać w systemie telegrafii abonenckiej lub z dalekopisowych aparatowni radiodbiornych /ARO/. Ilość abonenckich aparatów dalekopisowych w sztabie będzie uzależnione od wyposażenia tego sztabu w typowe wozy sztabowe. Obecnie każdy wóz sztabowy /typu AS-2/ wyposażony jest w jeden dalekopis.

Radiostacje krótkofalowe średniej mocy przeznaczone do obsługi dowódcy WRiA, jeśli on przebywa na stanowisku dowodzenia, rozmieszcza się w miejscu dogodnym do korzystania z nich a jednocześnie pozwalającym na sprawne wyprowadzenie do kolumny marszowej w wypadku wyjazdu na WSD armii lub w inne

x/ Patrz: Schemat organizacji łączności dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii ze stanowiska dowodzenia armii.
Załącznik nr 3.

miejsce. Prowadzenie korespondencji z tych radiostacji może odbywać się za pomocą urządzenia wynośnego lub radiostacji UKF wozu dowodzenia, a także bezpośrednio z pomieszczenia radiostacji.

Radiostacje małej mocy i odbiorniki radiowe mogą być montowane w wozach dowodzenia i sztabowych. Wóz dowodzenia /obecnie stosowany WD-2/ rozmieszcza się w pobliżu miejsca pracy dowódcy WRiA żeby można było prowadzić korespondencję z pomieszczenia wozu lub innego miejsca pracy. Z pozostałych radiostacji i odbiorników radiowych z zasady korzysta się bezpośrednio z miejsca ich rozmieszczenia.

Stacje radioliniowe wchodzące w skład węzła łączności stanowiska dowodzenia armii rozmieszcza się w odległości 150-200 metrów od ruchomych aparatowni węzła. Kanały telefoniczne ogólnego użytku doprowadzane są do centrali telefonicznej za pomocą wieloparowych kabli. W wypadku rozwijania na stanowisku dowodzenia dwóch central telefonicznych dalekosiężnej /CTD/ i wewnętrznej /CTW/ - kanały te doprowadza się do centrali dalekosiężnej. Natomiast kanały telefoniczne przeznaczone do wyłącznego użytku dowódcy i sztabu wojsk rakietowych i artylerii z przełożonym i podwładnymi sztabami są doprowadzone do ich miejsca pracy i zakończone aparatami telefonicznymi /w tym wypadku zostaje pominięta centrala telefoniczna/. Kanały telegraficzne zostają doprowadzone do centrali telegraficznej /CTG/. Dalsze wykorzystanie tych kanałów, odbywać się może w dowolny sposób przez aparatownie dalekopisowe lub aparaty abonenckie.

Telefoniczne i telegraficzne kanały dalekosiężnej łączności przewodowej doprowadzane są za pomocą specjalnych kabli łączeniowych^{PO} przez aparatownie urządzeń zwielokrotniających lub bezpośrednio do central telefonicznych i telegraficznych.

Korzystanie z kanałów łączności radioliniowej i przewodowej przez dowódcę i sztab WRiA jest możliwe dlatego, że są oni abonentami central węzła łączności stanowiska dowodzenia armii.

Łączność wewnętrzną na stanowisku dowodzenia armii organizuje się za pomocą polowych kabli telefonicznych radiotelefonów i radiostacji UKF.

Aparaty telefoniczne instalowane są w miejscach pracy dowódcy i oficerów sztabu WRiA, które są podłączone do wewnętrznej centrali telefonicznej.

Dla usprawnienia obiegu wiadomości między dowódcą WRiA a jego sztabem może być organizowane bezpośrednie połączenie telefoniczne.

Do wewnętrznej centrali telefonicznej stanowiska dowodzenia armii podłącza się również kierunki telefoniczne ^{od} w pobliżu rozmieszczonych pododdziałów jak: stacji meteorologicznej, lądowiska śmigłowców, rozpoznania artyleryjskiego i ewentualnie baterii fotogrametrycznej.

Łączność wewnętrzną za pomocą radiotelefonów /radio-stacji UKF/ organizowana jest niezależnie od stanu wewnętrznej sieci telefonicznej. Radiotelefony są instalowane w wozach dowodzenia i sztabowych dowódcy i sztabu WRiA za pomocą których utrzymują oni łączność pomiędzy sobą i oddziałami sztabu armii oraz dowódcami rodzajów wojsk znajdującymi się na stanowisku dowodzenia. Z zasady wykorzystywane są podczas znajdowania się punktu dowodzenia w ruchu, zaś na postoju do czasu rozwinięcia wewnętrznej sieci telefonicznej, jak również w celu usprawnienia obiegu informacji w wypadku jej nadmiernego obciążenia. Z wprowadzeniemnana węzeł łączności centrali radiotelefonicznej typu K-4, za pomocą radiotelefonów można będzie uzyskiwać połączenia dalekosiężne z abonentami armijnego systemu łączności.

Dowódca i szef sztabu WRiA są również abonentami centrali telefonicznej "WCz" /łączność utajniona/ przeznaczonej dla wymiany wiadomości z przełożonym i sąsiadami.

Dokumenty bojowe i służbowe adresowane do przełożonych i podwładnych, do oddziałów sztabu armii i dowódców rodzajów wojsk, doręczane są przez łączników składnicy meldunkowej węzła łączności stanowiska dowodzenia armii.

Na wysuniętym stanowisku dowodzenia armii stosowane są podane wyżej zasady rozmieszczenia i wykorzystania środków łączności, jak również sposób zapewnienia łączności wewnętrznej dla potrzeb dowódcy WRiA oraz znajdujących się z nim oficerów sztabu WRiA.

Rozwijanie węzłów łączności na kolejnych punktach dowodzenia armii, odbywa się do czasu przybycia dowódcy i sztabu armii, a tym samym do czasu przybycia dowódcy i sztabu WRiA. Podłączenie końcowych abonenckich urządzeń łączności zainstalowanych w wozach dowodzenia i sztabowych do elementów węzła łączności, dokonuje się po przybyciu tych wozów w nakazany rejon punktu dowodzenia.

Zakres rozwijania wewnętrznej łączności telefonicznej na punktach dowodzenia w toku operacji będzie w poważnej mierze uzależniony od czasu przebywania sztabu armii w jednym i tym samym rejonie. Ilość kanałów łączności dalekosiężnej dostosowana jest do ilości podległych sztabów związków i oddziałów.

b/ Łączność w rejonach alarmowych i w toku przegrupowania

Potrzeby w zakresie łączności dowódcy i sztabu WRiA podczas ich przebywania w rejonie alarmowym i w toku przegrupowania, są wykazane w dokumentach planu łączności sztabu armii, które opracowuje się w okresie pokojowym. Ilość i rodzaj kanałów łączności jaka jest wymagana dla zapewnienia dowodzenia wojskami raketowymi i artylerią, określa sztab WRiA uwzględniając położenie wojsk w rejonach alarmowych, sposoby ich przegrupowania oraz zadania wykonywane po przegrupowaniu. W przewidywaniu rozpoczęcia działań wojennych, sztab WRiA stosownie do aktualnego położenia podległych wojsk oraz stawianych im zadań przez dowódcę armii, może wprowadzić korekty w zakresie łączności.

Dane dotyczące organizacji i zapewnienia łączności na okres przebywania wojsk w rejonach alarmowych i w toku przegrupowania, podległe sztaby otrzymują w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa.

Konieczność zachowania gotowości bojowej posiadanych sił i środków łączności na czas wejścia armii do bitwy, wymaga aby w rejonach alarmowych i w toku przegrupowania w maksymalnym stopniu wykorzystano sieć telekomunikacyjną kraju i międzygarnizonowy system łączności.

W rejonie alarmowym podstawowym środkiem łączności, z uwagi na konieczność zachowania skrytości wyjścia sztabów i wojsk z garnizonów stałych oraz ich dalszego manewru, powinna być łączność przewodowa i środkami ruchomymi. Nie wyklucza to jednak sto-

sowania w tym okresie środków radiowych /praca na odbiór/ oraz środków radiocliniowych. Czas przebywania dowódców, sztabów i wojsk w rejonach alarmowych może być różny. Dlatego też stopień rozbudowy łączności w tych rejonach i wykorzystanie poszczególnych środków łączności będzie różny. Wpływ na organizację łączności w tych rejonach będzie wywierać stan gotowości bojowej jednostek wojsk łączności, termin postawienia im zadań oraz stopień przygotowania i sprawności łączności w rejonach alarmowych w okresie pokojowym.

W rejonie alarmowym łączność dla potrzeb dowódcy i sztabu armii /w tym dowódcy i sztabu WRiA/, z przełożonym i podwładnymi zapewniona będzie w międzygarnizonowym systemie łączności okręgu wojskowego.

Dostosowanie tej łączności do potrzeb sztabu armii oraz podległych związków i oddziałów dokonuje się przez wykonanie odpowiedniej ilości połączeń między węzłami łączności garnizonów stałych a stanowiskami dowodzenia w rejonach alarmowych. Połączenia takie dokonuje się na liniach przewodowych sieci telekomunikacyjnej kraju lub za pomocą środków radioliniowych. Środki radioliniowe stosuje się wówczas, gdy istnieje brak połączeń przewodowych, względnie czas zestawienia tych połączeń może opóźnić obieg informacji. W ten sposób związki i oddziały wojsk raketowych i artylerii będą posiadać łączność z rejonów alarmowych do garnizonów stałych, a tym samym staną się abonentami międzygarnizonowego systemu łączności okręgu wojskowego.

Dowódca i sztab WRiA znajdując się na stanowisku dowodzenia armii w rejonie alarmowym mają możliwość korzystania z międzygarnizonowego systemu łączności, co pozwala im na uzyskiwanie połączeń ze Sztabem Generalnym, podległymi związkami i oddziałami wojsk raketowych i artylerii oraz dowódcami i sztabami artylerii dywizji.

Łączność środkami ruchomymi podczas znajdowania się wojsk w rejonach alarmowych organizuje się w celu przesyłania pisemnych dokumentów bojowych i służbowych. W tym celu wykorzystuje się wszystkie ruchome środki łączności znajdujące się w dyspozycji sztabu armii i sztabu okręgu wojskowego. Szerokie zastosowanie znajdują tu samoloty i śmigłowce, a szczególnie na dłuższych trasach. Korzystanie z tych środków przez sztab wojsk

WRiA uwarunkowane będzie konkretnymi potrzebami. Część korespondencji przesyłana będzie przez organa poczty specjalnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Łączność środkami radiowymi w tym okresie zapewniona będzie w kanałach pracujących w okresie pokojowym w międzygarnizonowym systemie łączności okręgu wojskowego. W sieciach i kierunkach radiowych pracują radiostacje sztabu okręgu wojskowego, sztabów związków taktycznych, wojsk raketowych i artylerii i innych. Korzystanie z tej łączności po wyjściu sztabów w rejon alarmowy jest możliwe przez wykorzystanie kanałów łączności istniejącymi między węzłami łączności rozmieszczonymi w rejonach alarmowych i garnizonach stałych. Biorąc pod uwagę możliwości zniszczenia lub uszkodzenia radiostacji garnizonowych węzłów łączności, sztaby znajdujące się w rejonach alarmowych przygotowują do pracy w tych sieciach radiostacje polowe. Praca tych radiostacji na nadawanie może odbywać się w wypadku niemożliwości wykorzystania innych środków łączności. Decyzję na to może wydać szef sztabu armii.

Na okres przegrupowania wojsk armii /w tym wojsk raketowych i artylerii/ do rejonów wyjściowych, wiele zadań w zakresie dowodzenia tymi wojskami realizuje Sztab Generalny i sztab okręgu wojskowego. Niemniej jednak powinna być zapewniona możliwość przejęcia nimi dowodzenia przez dowódcę i sztab armii oraz dowódców rodzajów wojsk i szefów służb w dowolnym czasie i miejscu. Wynika więc z tego potrzeba /bez względu na to, kto będzie organizował przegrupowanie wojsk armii/, aby dowódcę i sztab armii oraz dowódcy rodzajów wojsk posiadali aktualne dane o przebiegu marszu podległych im wojsk a oddział łączności armii zmuszony będzie zapewnić niezbędną ilość kanałów łączności. Potrzeba taka wyniknie szczególnie w czasie przegrupowywania wojsk po wybuchu wojny i w warunkach aktywnego oddziaływania nieprzyjaciela.

Łączność radiowa podczas przegrupowania z przełożonymi będzie zapewniona zgodnie z ich wytycznymi - najczęściej na kierunku radiowym. Do czasu znajdowania się wojsk armii na obszarze okręgu wojskowego, sztab armii utrzymuje łączność ze sztabem okręgu wojskowego na kierunku radiowym. Kierunki te mogą być wykorzystane również przez dowódcę i sztab WRiA. Praca na tych kierun-

kach ze względu na duże odległości, może być prowadzona tylko na postoju. W niektórych wypadkach dla łączności z przełożonym i okręgiem wojskowym mogą być wykorzystywane radiostacje garnizonowych węzłów łączności rozmieszczonych w pasie przegrupowania armii.

Utrzymanie łączności radiowej z podległymi wojskami raketowymi i artylerią, zapewnia się za pomocą radiostacji ultrakrótkofalowych i krótkofalowych. Za pomocą radiostacji krótkofalowych może być organizowany kierunek radiowy dowódcy WRiA z armijną brygadą rakiet operacyjno-taktycznych. Dla łączności z ABAA i apappanc organizuje się sieć radiową. W sieci tej może pracować radiostacja brygady rakiet operacyjno-taktycznych. Jeśli dowódca WRiA przegrupowuje się razem z WSD armii, a jego sztab ze sztabem armii, do pracy w sieci włącza się radiostacje sztabu WRiA. Praca tej łączności radiowej na nadawanie będzie miała miejsce tylko w przypadku niemożliwości przekazywania informacji za pomocą innych środków łączności.

Radiostacje ultrakrótkofalowe wykorzystywane są do utrzymania łączności w marszu na drogach kołowych. W tym celu organizowane są przez sztab armii sieci radiowe kierowania marszem, przy czym ilość tych sieci może być różna. Zależy to od szerokości pasa przegrupowania, długości kolumn na poszczególnych marszrutach oraz miejsca rozmieszczenia punktów dowodzenia armii podczas przegrupowania. W skład określonej sieci wchodzić będą radiostacje sztabów związków i oddziałów znajdujących się najbliżej danego punktu dowodzenia armii lub wykonujących marsz na jednej marszrucie. Sztaby związków i oddziałów wojsk raketowych i artylerii mogą pracować w różnych sieciach radiowych, w zależności od miejsca w ugrupowaniu marszowym.

Prowadzenie wymiany informacji przez dowódcę i szefa sztabu WRiA z podległymi związkami i oddziałami oraz dowódcami i sztabami artylerii dywizji możliwe jest za pomocą radiostacji znajdujących się w ich wozach i pracujących w omawianych sieciach. Praca w tych sieciach odbywa się za zezwoleniem głównej radiostacji sieci /dowódcy lub szefa sztabu armii/.

Ze względu na odległości między punktami dowodzenia armii a podwładnych związków ogólnowojskowych, wojsk raketowych i artylerii oraz ukształtowanie terenu, zasięg radiostacji UKF może być niewystarczający do prowadzenia bezpośredniej wy-

miany wiadomości między korespondentami. Dla wydłużenia zasięgu może być stosowane pośredniczenie przez radiostacje innych sztabów, organizowane punkty retranslacyjne oraz radiostacje umieszczone na śmigłowcach. W niektórych wypadkach dla pośredniczenia lub retranslacji mogą być stosowane środki radiowe garnizonowych węzłów łączności oraz wojewódzkich i powiatowych komitetów obrony.

W celu sprawnego i bezpośredniego przekazywania wiadomości o szczebel niżej, dowódca lub sztab wojsk może wykorzystać posiadane w dyspozycji śmigłowce rozpoznania artyleryjskiego, które oprócz radiostacji typu R-800 mogą posiadać dodatkowe radiostacje typu R-108 PM. W okresie lotu śmigłowca w pasie przegrupowania wojsk armii, za pomocą radiostacji R-108 PM można włączać się do sieci radiowych dowódców związków i oddziałów wojsk raketowych i artylerii. Przy wykorzystaniu radiostacji R-108 PM na śmigłowcu, zasięg tej radiostacji w zależności od wysokości lotu może wahać się w granicach 25 - 60 km z radiostacją znajdującą się na ziemi /wysokość lotu w granicach 100 - 600 metrów/.

Dla łączności z podwładnymi mogą być wykorzystywane sieci radiowe organizowane dla potrzeb komendantów stref kontroli i kierowania ruchem wojsk. Korzystanie z tej łączności polega na włączeniu przez sztab wojsk raketowych i artylerii armii odbiornika radiowego do sieci radiowej komendanta strefy, w granicach której znajdują się maszerujące związki i oddziały WRiA a ich radiostacje pracują w wyżej wymienionych sieciach. Pozwala to odbierać wiadomości jakie są wymieniane między komendantami dróg a maszerującymi jednostkami.

W niektórych przypadkach, sieć radiowa komendanta strefy może być wykorzystana do dwustronnej wymiany wiadomości między sztabem WRiA a podwładnymi. W ten sam sposób może być wykorzystywana sieć radiowa komendanta drogi.

Grupa operacyjna WSD może udać się w rejon wyjściowy przed rozpoczęciem przegrupowania wojsk armii. Dla potrzeb wymiany wiadomości między WSD a SD organizowany będzie kierunek radiowy na radiostacjach krótkofalowych średniej mocy. Ponadto wymiana wiadomości między punktami dowodzenia może odbywać się w sieciach radiowych organizowanych dla potrzeb kontroli i kierowania ruchem wojsk, a także przez środki radiowe międzygarnizonowego systemu

łączności okręgu wojskowego.

Łączność w kolumnach marszowych punktów dowodzenia armii zapewniana jest na radiostacjach UKF lub radiotelefonach. Korespondentami tych sieci są również, dowódca i oficerowie sztabu WRiA, co pozwala im na prowadzenie wymiany wiadomości między sobą, z dowódcą i oficerami sztabu armii jak i innymi dowódcami rodzajów wojsk i szefami służb znajdujących się w tych kolumnach.

Dla celów kierowania marszem wykorzystuje się sieć telekomunikacyjną kraju i międzygarnizonowy system łączności przewodowej odpowiednio przystosowany do tych potrzeb. Czyni się to przez odpowiednie urzutowanie połączeń telefonicznych wzdłuż marszrut i między marszrutami. Połączenia te powinny być doprowadzane do garnizonowych węzłów łączności, które mają połączenia ze Sztabem Generalnym i sztabem okręgu wojskowego. Maszerujące sztaby wojsk raketowych i artylerii do przekazywania informacji wykorzystują punkty kontrolno-telefoniczne istniejące przy organach kontroli i kierowania ruchem wojsk. Dane o rozmieszczeniu tych punktów i sposobie uzyskania przez nie połączeń, podawane są do wiadomości zainteresowanym sztabom przed rozpoczęciem marszu.

W przypadku przegrupowywania części wojsk raketowych i artylerii armii transportem kolejowym, dla łączności z nim wykorzystuje się sieć telekomunikacyjną resortu komunikacji, która jest powiązana z międzygarnizonowym systemem łączności okręgu wojskowego oraz siecią telekomunikacyjną ruchu publicznego.

W rejonach dłuższych odпочыnków, do dyspozycji armii może być wydzielona odpowiednia ilość łączy telefonicznych /z sieci telekomunikacyjnej resortu łączności/, które wykorzystuje się dla powiązania punktów dowodzenia armii i podległych wojsk z międzygarnizonowym systemem łączności. Zapewnia to dowódcy i sztabowi WRiA wymianę wiadomości z podległymi sztabami.

Międzygarnizonowy system łączności przewodowej dla celów kierowania przegrupowaniem wojsk w głównej mierze będzie wykorzystywany przed wybuchem wojny. Natomiast po wybuchu wojny, możliwości jego wykorzystania mogą być poważnie ograniczone ze względu na ewentualne zniszczenia spowodowane przez nieprzyjaciela.

Środki radioliniowe podczas przegrupowania wojsk mogą być stosowane w tych wypadkach, jeżeli ze względu na czas nie mogą być zestawione połączenia na przewodowych liniach telekomunikacyjnych, względnie do wydkużenia tych połączeń, w przypadku zmian w przebiegu marszrut oraz w rejonach dłuższych odpoczynków.

Poważne miejsce w realizacji potrzeb dowodzenia przegrupującymi się wojskami armii będą spełniać ruchome środki łączności, a szczególnie śmigłowce i samoloty. Organizacja łączności środkami ruchomymi w armii będzie zapewniona z przełożonymi, podwładnymi, organami OTK i sąsiadami. Samoloty i śmigłowce mogą być przeznaczone do przekazywania korespondencji lub przewożenia oficerów do podwładnych sztabów będących w marszu kołowym, jak i na transportach kolejowych. Samochody i motocykle mogą być kierowane do sztabów znajdujących się na bliskich odległościach względem punktów dowodzenia armii będących w ruchu jak i w rejonach odpoczynków.

c/ Łączność w operacji zaczepnej

O ile marsz wojsk armii ma się zakończyć zajęciem rejonu wyjściowego do operacji zaczepnej, szef łączności armii planując łączność na przegrupowanie uwzględnia organizację łączności w tym rejonie. Natomiast planowanie łączności na czas operacji zaczepnej odbywa się bądź to w końcowym etapie przegrupowania, względnie dopiero po osiągnięciu rejonu wyjściowego. W wypadku wchodzenia wojsk armii do bitwy bezpośrednio z marszu, planowanie i organizacja łączności na czas operacji odbywa się w toku przegrupowania. Zakres prac dotyczyć będzie uaktualnienia dokumentów planu łączności opracowanych jeszcze w okresie pokojowym.

W rejonie wyjściowym do operacji zaczepnej w maksymalnym stopniu wykorzystuje się miejscowy system łączności przewodowej w ścisłym powiązaniu z polowymi środkami łączności. Zakres rozbudowy armijnego systemu łączności uzależniony będzie od czasu przebywania wojsk w tym rejonie i stopnia nasilenia wymiany wiadomości. System ten powinien być podporządkowany potrzebom dowodzenia wojskami armii w początkowym etapie operacji zaczepnej. W ramach tego systemu wykorzystuje się przede wszystkim środki przewodowe, radioliniowe i ruchome. Wykorzystanie środków radiowych jest ograniczone bądź też nawet zabronione.

W wypadku wchodzenia armii do bitwy bezpośrednio z marszu, na rubieży rozwinięcia wojsk raketowych i artylerii armii, zapewnia się łączność za pomocą środków radiowych, radiolinowych i ruchomych.

Łączność radiowa dla potrzeb dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii armii na okres operacji zaczepnej może być zorganizowana według niżej podanych sposobów^{x/}.

Łączność między dowódcą WRiA a jego przełożonym zapewnia się za pomocą radiostacji krótkofalowych średniej mocy w sieci radiowej dowódcy wojsk raketowych i artylerii Frontu z możliwością wyprowadzenia do pracy na kierunek radiowy. Podczas znajdowania się dowódcy WRiA na WSD, jego sztab może do tej sieci wydzielić odbiornik radiowy w celu prowadzenia nasłuchu prowadzonej korespondencji.

Sztab wojsk WRiA armii ze sztabem przełożonym w zasadzie utrzymuje łączność w kanałach radiowych sztabu Frontu. W przypadkach koniecznych i przy posiadaniu dostatecznej ilości środków radiowych może być organizowana sieć radiowa sztabu wojsk raketowych i artylerii Frontu.

Łączność z dowódcą brygady rakiet operacyjno-taktycznych dowódcami dywizjonów i dyżurnych baterii startowych może być różnie organizowana, przy czym zasadniczy wpływ mieć będą potrzeby dowodzenia oraz ilość i stan posiadanych sił i środków radiowych.

Najczęściej stosowana taka organizacja łączności, że dowódca WRiA utrzymuje łączność z dowódcą brygady na kierunku radiowym za pomocą radiostacji krótkofalowej średniej mocy. Kierowanie ogniem dyżurnych baterii startowych, może być zapewnione w sieci radiowej dowódcy WRiA. W skład tej sieci wchodzi radiostacje dowódcy WRiA, dowódcy brygady, dyżurnych baterii startowych oraz odbiorniki radiowe sztabu WRiA i dywizjonów brygady.

Inna organizacja tej łączności polega na organizowaniu oddzielnych kanałów łączności dowodzenia i meldowania.

x/ Patrz: Schemat łączności środkami radiowymi dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii armii w operacji zaczepnej. /Przykład/. Załącznik nr 1.

W tym przypadku - może być zorganizowana jedna sieć radiowa dowodzenia dowódcy WRiA oraz trzy kierunki radiowe meldowania.

W sieci radiowej dowodzenia pracowałyby radiostacja krótkofalowa średniej mocy dowódcy WRiA oraz odbiorniki radiowe dowódcy brygady i dowódców dywizjonów. Do sieci radiowej dowodzenia odbiorniki radiowe mogłyby wydzielić wszystkie baterie startowe brygady, co zapewniłoby im szybsze zapoznawanie się z zadaniami ogniowymi stawianymi dowódcy brygad przez dowódcę WRiA. Na każdym z kierunków pracowałyby radiostacje: - na pierwszym - dowódcy brygady, na drugim - dowódcy pierwszego dywizjonu i na trzecim - dowódcy drugiego dywizjonu. Natomiast u dowódcy WRiA na tych kierunkach wydzielono by odbiorniki radiowe. Na kierunki meldowania /z dywizjonami/ powinny włączać swoje radiostacje dyżurne baterie startowe.

W przypadku działania dwóch grup dowodzenia BROT - rozmieszczanych na oddzielnych punktach dowodzenia /co ma miejsce podczas rozmieszczania dywizjonów w oddzielnych rejonach, znacznie odległych od siebie/ do kierunków i sieci, gdzie pracują środki radiowe dowódcy brygady /jednej grupy dowodzenia/ należy wydzielać środki radiowe sztabu brygady /drugiej grupy dowodzenia/.

Gdy dowódca WRiA znajduje się poza stanowiskiem dowodzenia, w określonych kanałach radiowych zapewniających łączność z brygadą mogą być włączane odbiorniki radiowe sztabu WRiA. W koniecznych przypadkach, do sieci i kierunków może się włączać radiostacja dowódcy wojsk raketowych i artylerii Frontu.

Łączność dowódcy WRiA z dowódcami artylerii dywizji i dowódcą odwodu przeciwpancernego armii /pappanc/ oraz ewentualnie dowódcą armijnej brygady artylerii armat /o ile pozostała w dyspozycji armii/ zapewnia się w jednej sieci radiowej, a w miarę możliwości w dwóch za pomocą radiostacji krótkofalowych średniej mocy. W przypadku organizowania jednej sieci radiowej dodatkowo organizuje się kierunek radiowy do wyprowadzania radiostacji z sieci.

W przypadku organizowania dwóch sieci, skład korespondentów w poszczególnych sieciach należy od składu i zadań wykonywanych przez artylerię dywizji. Na przykład w skład jednej sieci mogą być włączone radiostacje dowódców artylerii dywizji pierwszego rzutu, w drugiej sieci - radiostacje dowódców artylerii dywizji drugiego rzutu armii oraz odwodu /odwodów/ przeciwpancernego armii. Gdy szerokość pasa operacji zaczepnej armii będzie

znaczna, skład korespondentów tych sieci może odpowiadać kierunkom działania poszczególnych dywizji. Na specjalnie ustalony sygnał, radiostacje pracujące w jednej sieci w zależności od potrzeb zmiany ugrupowania operacyjnego armii mogą przejść do pracy w drugiej sieci i odwrotnie.

W czasie nieobecności dowódcy WRiA na stanowisku dowodzenia, do omawianej /omawianych/ sieci powinny być włączone środki /radiostacje lub odbiorniki/ sztabu WRiA.

Scentralizowane kierowanie ogniem dywizjonów rakiet taktycznych /ze składu dywizji ogólnowojskowych/ przez dowódcę WRiA można zapewnić w dwojaki sposób, a mianowicie w wyżej omówionych sieciach radiowych, gdzie utrzymuje się łączność z dowódcami artylerii dywizji - względnie w oddzielnie zorganizowanej w tym celu sieci radiowej. Ze względu na to, że potrzeba utrzymania dwustronnej łączności zaistnieje tylko w określonych sytuacjach, dywizjony mogą w międzyczasie prowadzić tylko stały nasłuch przez wydzielenie odbiorników radiowych.

W zależności od sytuacji bojowej i posiadanych środków, celowe jest organizowanie sieci radiowej dowódcy wojsk rakietowych i artylerii armii za pomocą radiostacji WKF/R#108 PM/ dla łączności z brygadą rakiet operacyjno-taktycznych i odwodem przeciwpancernym armii. Szczególnie jest to podyktowane koniecznością zapewnienia ciągłości dowodzenia w wypadku zastosowania zakłóceń radiowych przez nieprzyjaciela. W sieci tej może również pracować radiostacja sztabu WRiA a w celu wydłużenia zasięgu tej łączności i radiostacja zamontowana na śmigłowcu.

Za pomocą radiostacji /R-112, R-113 i R-105 PM/ zamontowanych w woźie dowodzenia, dowódca WRiA ma możliwość /w razie potrzeby/ włączania się do sieci radiowych dowódcy armii w celu przekazywania wiadomości dla dowódców artylerii dywizji. Szczególnie dotyczy to przypadków, gdy nie ma możliwości przekazywania informacji w innych kanałach łączności.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w sieciach radiowych UKF dowódcy armii pracują również radiostacje zamontowane na śmigłowcu /aparatomnia dowódcy "LUBIN"/, które mogą pośredniczyć w wymianie wiadomości między zainteresowanymi, przy czym dowódca WRiA może nawiązywać łączność ze śmigłowcami między innymi za pomocą radiostacji typu R-108.

Dla potrzeb sztabu wojsk raketowych i artylerii armii może być organizowana sieć radiowa, w której za pomocą radiostacji krótkofalowych średniej mocy zapewnia się łączność ze sztabami artylerii dywizji, brygady rakiet operacyjno-taktycznych, brygady artylerii armat oraz ewentualnie ze sztabem pułku artylerii przeciwpancernej /o ile jego radiostacja nie pracuje w sieci radiowej dowódcy WRiA/. W przypadku, gdy sztab brygady rakiet taktyczno-operacyjnych jako oddzielna grupa dowodzenia pracuje w sieciach i kierunkach radiowych, dowódcą wojsk raketowych i artylerii armii, wówczas może nie wydzielać radiostacji do sieci radiowej sztabu. Jeśli istnieją dogodne warunki wymiany wiadomości ze sztabami artylerii dywizji w sieciach i kierunkach radiowych sztabu armii, względnie brak środków radiowych, to sieci radiowej sztabu WRiA można nie organizować.

Łączność między sztabem WRiA znajdującym się na SD armii a dowódcą znajdującym się na WSD armii zapewnia się w uprzednio omawianych sieciach radiowych dowódcy WRiA oraz w sieci radiowej punktów dowodzenia armii. Jeśli na WSD przebywa tylko grupa operacyjna dowódcy WRiA /bez dowódcy WRiA/ to w koniecznych przypadkach przydziela się jej radiostację, którą włącza się do sieci radiowej dowódcy /sztabu/ WRiA.

Z samodzielną eskadrą lotnictwa artyleryjskiego armii /sela/, sztab WRiA utrzymuje łączność na kierunku radiowym za pomocą radiostacji UKF. W celu utrzymania łączności z samolotami i śmigłowcami tej eskadry będącymi w powietrzu, organizuje się sieć radiową artyleryjskiego rozpoznania lotniczego armii. W skład tej sieci wchodzi radiostacje typu R-800 lub R-824 lotniska eskadry sztabu WRiA oraz radiostacje pokładowe samolotów i śmigłowców tej eskadry. W celu przyjmowania danych bezpośrednio z samolotów i śmigłowców prowadzących rozpoznanie, sztaby związków i oddziałów wojsk raketowych i artylerii armii oraz artylerii dywizji mogą wydzielać odbiorniki radiowe /typu R-313/ do danej sieci radiowej.

Dane od lotnictwa rozpoznania taktycznego i operacyjnego, sztab WRiA uzyskuje ze sztabu armii bądź też ze stanowiska dowództwa lotnictwa /SWL/, gdzie za pomocą odbiorników radiowych prowadzą się nasłuch w sieci radiowej operacyjnego rozpoznania

lotniczego oraz sieci radiowej taktycznego rozpoznania lotniczego. R-313

W celu uzgadniania współdziałania między wojskami raketowymi i artylerią armii a lotnictwem wykonującym zadania w pasie armii, sztab WRiA może korzystać z radiostacji UKF sztabu armii pracującej ze stanowiska współdziałania lotnictwa, bądź też sztabowi WRiA wydziela się oddzielną radiostację dla łączności z SWL.

Dane z rozpoznania specjalnego armii, sztab WRiA uzyskuje od sztabu armii.

Łączność współdziałania między sztabami WRiA sąsiednich armii oraz sztabami raketowych i artyleryjskich elementów ugrupowania operacyjnego Frontu działającymi w pasie armii zapewnia się w sieci radiowej współdziałania Frontu oraz w sieci radiowej dowódcy /sztabu/ wojsk raketowych i artylerii Frontu. Ze sztabem wojsk raketowych i artylerii armii sąsiedniego Frontu wymiana wiadomości może być zapewniona na kierunku radiowym sztabu armii oraz poprzez wzajemne włączanie radiostacji w sieci radiowe dowódców lub sztabów WRiA.

W przypadku, gdy raketowe i artyleryjskie elementy ugrupowania operacyjnego Frontu oraz armii będącej w drugim rzucie Frontu, wykonują czasowo zadania na korzyść armii pierwszego rzutu Frontu, wówczas łączność z tymi jednostkami zapewnia się w sieciach i kierunkach radiowych dowódcy WRiA armii, bądź też przez przedstawicieli tych jednostek przybywających z własnymi środkami radiowymi na SD /WSD/ armii.

Wymiana wiadomości między dowódcą WRiA a dowództwem desantu powietrznego w sprawach związanych ze wsparciem ogniomym desantu przez wojska raketowe, odbywa się w odpowiednich kanałach radiowych organizowanych przez sztab Frontu lub armii.

W wypadku działania armii wzdłuż wybrzeża morskigo, współdziałanie między wojskami raketowymi i artylerią a marynarką wojenną zapewnia się przez przedstawicieli marynarki znajdujących się z własnymi środkami radiowymi na punktach dowodzenia armii.

Łączność współdziałania między sztabami artylerii dywizji oraz raketowymi i artyleryjskimi elementami ugrupowania operacyjnego armii zapewnia się w sieciach radiowych dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii oraz w sieci

radiowej współdziałania armii. W sieci radiowej współdziałania armii zapewnia się łączność również między odwodem przeciwpancernym armii a oddziałem /oddziałami/ zaporowym armii i dywizjami ogólnowojskowymi, w pasie których działa odwód przeciwpancerny.

W przypadku powierzenia jednemu z dowódców artylerii dywizji kierowania wykonaniem zadań ogniowych na styku dywizji przez jednostki wojsk raketowych i artylerii sąsiadujących ze sobą dywizji, dowódca artylerii tej dywizji na ten okres włącza swoją radiostację do sieci radiowej dowódcy artylerii sąsiedniej dywizji, której jednostki biorą udział w wykonywaniu wspólnych zadań.

Wymiana wiadomości między sztabem WRiA a kwatermistrzem armii w sprawach zaopatrywania podległych wojsk, może odbywać się w sieci radiowej punktów dowodzenia armii, względnie na oddzielnym kierunku radiowym organizowanym przez sztab armii dla łączności między SD a KSD armii. Związki i oddziały wojsk raketowych i artylerii armii utrzymują łączność także w odpowiednich sieciach radiowych kwatermistrza armii.

W sprawach związanych z zaopatrywaniem wojsk raketowych i artylerii w rakiety i amunicję, wymiana wiadomości sztabu WRiA z oddziałem uzbrojenia armii rozmieszczonym na KSD, odbywa się poprzez przedstawiciela tego oddziału znajdującego się na stanowisku dowodzenia i utrzymującego łączność w sieci radiowej szefa oddziału uzbrojenia armii. W skład tej sieci wchodzi radiostacje polowej technicznej bazy raketowej, polowych składów amunicji i brygady rakiet operacyjno-taktycznych.

Do przekazywania komunikatów meteorologicznych, organizuje się sieć radiową informowania meteorologicznego armii. W skład tej sieci włączają odbiorniki radiowe sztaby artylerii dywizji oraz zainteresowane sztaby związków, oddziałów i pododdziałów /do dywizjonu włącznie/. Nadawanie komunikatów w oznaczonych terminach odbywa się za pomocą radiostacji krótkofalowych średniej mocy poszczególnych czynnych stacji meteorologicznych.

Sztab wojsk raketowych i artylerii armii ze stacją meteorologiczną rozmieszczoną w pobliżu stanowiska dowodzenia armii utrzymuje łączność za pomocą radiostacji UKF /R-108/ na kierunku radiowym. Natomiast stacje meteorologiczne rozwijane w toku ope-

racji na odległościach przekraczających zasięg tego typu radiostacji, utrzymują łączność w sieciach radiowych dowódców artylerii dywizji, w pasie których rozmieszczają się.

Łączność środkami radioliniowymi jest jednym z podstawowych środków zapewniających dowodzenie brygadą raket operacyjno-taktycznych i powinna ona być organizowana w każdych warunkach operacji zaczepnej^{x/}. W tym celu w składzie pułku łączności przewiduje się utworzenie kompanii radioliniowej przeznaczonej wyłącznie dla tych potrzeb. Kompania ta będzie wyposażona w środki wystarczające do zapewnienia łączności w przypadku organizowania dwóch grup dowodzenia brygadą rozmieszczonych w oddzielnych rejonach na znacznych odległościach od stanowiska dowodzenia armii.

Dla wymiany informacji z pozostałymi dowódcami i sztabami, dowódca i sztab wojsk raketowych i artylerii armii wykorzystuje radioliniowe kanały łączności ogólnego użytku zorganizowane w armijnym systemie łączności. W koniecznych przypadkach część kanałów telefonicznych może być oddana do wyłącznego użytku dowódcy lub sztabu WRiA.

W rejonie wyjściowym do czasu możliwości korzystania z innych środków, wykorzystanie środków radioliniowych należy ograniczać a nawet zabraniać. Natomiast w toku operacji nie stosuje się żadnych ograniczeń.

W rejonie wyjściowym lub na rubieży wejścia armii do bitwy, łączność radioliniowa dowódcy i sztabu WRiA armii z przełożonym zapewnia się w jednym kanale telefonicznym oddanym do bezpośredniego użytku. Kanał ten jest wydzielony z kierunku radioliniowego, który jest organizowany między SD armii a SD Frontu. Ponadto są możliwości korzystania z kanałów ogólnego użytku na prawach abonenta dalekosiężnej centrali telefonicznej węzła łączności stanowiska dowodzenia armii. Powyższy sposób utrzymania łączności z przełożonym, zachowany będzie na całą głębokość operacji.

Z brygadą raket operacyjno-taktycznych w rejonie wyjściowym lub na rubieży wejścia do bitwy, łączność może być zapew-

x/ Patrz: Schemat łączności środkami przewodowymi i radioliniowymi armii w operacji zaczepnej /Fragment/. Załącznik nr 2.

niona ze SD i WSD armii w zależności od potrzeb dowodzenia i odległości między punktami dowodzenia armii i brygady. Mogą być organizowane kierunki radioliniowe, na których zapewnia się dwa lub cztery kanały telefoniczne i jeden telegraficzny ze stanowiska dowodzenia oraz dwa kanały telefoniczne z wysuniętego stanowiska dowodzenia armii. Kanały telefoniczne stosownie do potrzeb, mogą być wydkłużane do dywizjonów rakiet brygady.

W toku operacji zaczepnej ze względu na to, że przesunięcie brygady do nowych rejonów stanowisk startowych odbywa się dywizjonami, istnieje potrzeba utrzymywania łączności na dwóch oddzielnych kierunkach radioliniowych. Każdy z nich w zależności od potrzeb może być budowany ze stanowiska dowodzenia lub wysuniętego stanowiska dowodzenia armii. Należy dążyć do tego, ażeby jedną z pośrednich stacji radioliniowych pracującą na kierunku radioliniowym z grupą dowodzenia, kierującą działaniem dywizjonu rozmieszczonego w pierwszym rzucie brygady, rozwijać w planowanym rejonie wysuniętego stanowiska dowodzenia /lub stanowiska dowodzenia/ armii.

Z dowódcami i sztabami artylerii dywizji wykorzystywane są kanały łączności radioliniowej organizowane dla potrzeb sztabu armii. W wypadku zaistnienia potrzeb posiadania w określonym czasie bezpośredniej łączności z odnośnym dowódcą lub sztabem artylerii dywizji, może być w tym celu wydzielony kanał telefoniczny do wyłącznego użytku dowódcy wojsk rakietowych i artylerii armii. Jeżeli sytuacja wymagać będzie bezpośredniej ingerencji armii na wykonanie zadań ogniowych przez dywizjony rakiet taktycznych /wchodzących w skład dywizji ogólnowojskowej/, to kanał ten może być wydkłużony do stanowiska dowodzenia dywizjonu rakiet taktycznych.

Dla łączności między punktami dowodzenia armii, z sąsiedami i innymi sztabami współdziałającymi, dowódca i sztab wojsk rakietowych i artylerii wykorzystują kanały radioliniowe zorganizowane w ramach armijnego systemu łączności.

Łączność środkami przewodowymi organizuje się tylko w rejonie wyjściowym, a ze względu na jej eksploatacyjne właściwości winna ona być wykorzystywana w jak najszerszym stopniu przez dowódcę i sztab WRiA. Natomiast w toku operacji zaczepnej

ten rodzaj łączności jest stosowany w ograniczonym zakresie, szczególnie zależy to od tempa operacji.

Z dowództwem i sztabem Frontu łączność środkami przewodowymi zapewniana jest w odpowiedniej ilości kanałów telefonicznych i telegraficznych na jednym - dwóch kierunkach, które są organizowane siłami Frontu. Z tej ilości kanałów wydziela się jeden - dwa kanały telefoniczne dowódcy WRiA do wyłącznego użytku. Ze względu na szybkie tempo operacji, kierunek ten może być budowany łącznie środkami przewodowymi i radioliniowymi /na liniach przewodowych będą dokonywane wstawki radioliniowe/.

W rejonie wyjściowym z brygadą rakiet operacyjno-taktycznych organizuje się kierunek przewodowy, na którym z zastosowaniem aparatury zwielokrotniającej będzie utrzymywana łączność telefoniczna i telegraficzna.

Z artyleryjskimi elementami ugrupowania operacyjnego armii, łączność przewodowa może być organizowana w sposób bezpośredni lub pośredni. Bezpośrednie kierunki przewodowe buduje się w wypadku istnienia szeroko rozbudowanej stacjonarnej przewodowej sieci telekomunikacyjnej oraz w wypadku rozmieszczenia tych elementów na bliskich odległościach od punktów dowodzenia armii. W innych przypadkach, w utrzymywaniu łączności z tymi elementami pośredniczą pomocnicze węzły łączności armii lub węzły łączności punktów dowodzenia związków taktycznych. W toku operacji zaczepnej przez podłączenie artyleryjskich elementów ugrupowania operacyjnego armii środkami przewodowymi do węzłów łączności związków taktycznych, umożliwia im korzystanie z łączności radioliniowej armijnego systemu łączności.

Dla utrzymania łączności z dowódcami i sztabami artylerii dywizji i innymi elementami ugrupowania operacyjnego armii, między punktami dowodzenia armii z elementami tyłowymi armii oraz z sąsiadami, dowódca i sztab WRiA korzystają z łączności dalekosiężnej armijnego systemu łączności.

Łączność środkami ruchomymi w rejonie wyjściowym wykorzystywana będzie w sposób intensywny, ze względu na potrzeby ograniczenia pracy środków radiowych i radioliniowych. Dowódca i sztab WRiA korzystają ze składnic meldunkowych rozmieszczonych na punktach dowodzenia armii.

W rejonie wyjściowym będą wykorzystywane wszystkie ruchome środki łączności, zaś w toku operacji środki te wyko-

rzystuje się stosownie do potrzeb. Podczas znajdowania się podległych sztabów w ruchu i przy dużych odległościach między punktami dowodzenia przede wszystkim wykorzystuje się śmigłowce.

W określonych przypadkach dla dostarczenia pilnych dokumentów bojowych do brygady rakiet operacyjno-taktycznych i artyleryjskich elementów ugrupowania operacyjnego armii, mogą być zaangażowane śmigłowce artyleryjskiego rozpoznania lotniczego oraz środki transportowe będące w dyspozycji sztabu WRiA.

Poczta polowa przeznaczona dla potrzeb armii w równym stopniu służy do wymiany korespondencji również sztabowi wojsk rakietowych i artylerii oraz podległym jednostkom. Wojskowe stacje poczty polowej rozwijane są w rejonie wyjściowym przy punktach dowodzenia armii oraz związkach wojsk rakietowych i artylerii. Dywizjony armijnej brygady artylerii armat, w czasie podporządkowania związkom taktycznym, korzystają z wojskowych stacji poczty polowej tych związków.

Dostarczanie i wymiana poczty na poszczególnych punktach wymiany odbywa się dwa razy na dobę, w godzinach ustalonych w zarządzeniu łączności sztabu armii. Zasady te obowiązują i podczas prowadzenia operacji.

Dla odbierania i dostarczania korespondencji na punkty wymiany poczty polowej, związki i oddziały WRiA wykorzystują własne środki transportowe.

III. WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI W OPERACJI OBRONNEJ

Współczesna operacja obronna może być prowadzona w różnych warunkach. Z tych też względów zarówno dowodzenie wojskami rakietowymi i artylerią armii jak i organizacja łączności nie mogą stanowić szablonu a muszą być dostosowane do konkretnej sytuacji i odpowiadać określonym potrzebom. Jednakże praca sztabu w zakresie planowania, organizacji i zapewnienia łączności w operacji obronnej nie będzie odbiegać od zasad przyjmowanych w operacji zaczepnej. Jedynie zachodzi potrzeba uwzględnienia pewnych właściwości.

Najczęściej armia będzie organizowała operację obronną jeszcze w toku prowadzenia działań zaczepnych. W tych warunkach występować będą równolegle i działania zaczepne. Można więc przyjąć, że w początkowym okresie operacji obronnej, dowodzenie wojska-

mi raketowymi i artylerią armii, zapewniać będzie system łączności zorganizowany na działania zaczepne, a równolegle z tym wprowadzane będą zmiany stosownie do potrzeb. Jednakże wszelkie zmiany jakie wprowadzane będą do systemu łączności nie powinny naruszać ciągłości jej działania. Zmiany te powodowane będą koniecznością przegrupowania wojsk raketowych i artylerii w nowe rejony stanowisk startowych /stanowisk ogniowych/ zgodnie z potrzebami operacji obronnej.

Na przeorganizowanie całego systemu łączności od podstaw nie będzie czasu jak i warunków. Stąd też wszystkie nowe przedsięwzięcia w zakresie planowania łączności i wprowadzania zmian organizacyjnych w systemie łączności będą się odbywać w warunkach bardzo ograniczonego czasu i najczęściej już w toku działań obronnych określonych związków ogólnowojskowych. W tych warunkach nie zachodzi potrzeba opracowywania wszystkich dokumentów planu łączności od podstaw. Z zasady wprowadzane zmiany będą dokonywane na istniejących dokumentach planu łączności. Realizacja zmian w organizacji łączności winna być dokonywana sukcesywnie w miarę ich opracowania i w jak najkrótszym czasie.

Operacja obronna armii będzie zazwyczaj działaniem krótkotrwałym, po którym z zasady nastąpią działania zaczepne. Z tego wynika, że organizując łączność do działań obronnych, należy równolegle uwzględniać potrzeby dowodzenia działań zaczepnych.

Dowodzenie i kierowanie ogniem podległych wojsk przez dowódcę i sztab WRiA w operacji obronnej z zasady realizowane będzie z dwóch punktów dowodzenia - stanowiska dowodzenia i wysuniętego stanowiska dowodzenia armii. Z tego powodu, każdy z węzłów łączności rozwiniętych na tych punktach dowodzenia, musi być zdolny do realizacji zadań zapewnienia łączności z przełożonym oraz podwładnymi dowódcami i sztabami wojsk raketowych i artylerii. Łączność ta powinna być zapewniona wieloma środkami jednocześnie, tworząc kilka kanałów łączności w określonych relacjach. Jednakże wykorzystanie poszczególnych środków będzie uwarunkowane konkretną sytuacją ogólną i stosownie do zaistniałych potrzeb dowodzenia.

Podstawową rolę w zapewnieniu dowodzenia wojskami raketowymi w operacji obronnej spełnia łączność radioliniowa. Powinna ona zawsze być organizowana, lecz jej wykorzystanie

w określonych sytuacjach na kierunkach prostopadłych do linii frontu należy ograniczać.

W operacji obronnej dla dowodzenia wojskami raketowymi i artylerią należy organizować i wykorzystywać łączność środkami przewodowymi. W zależności od posiadanego czasu na organizację i prowadzenie operacji obronnej, łączność ta będzie rozbudowywana stosownie do wymagań dowodzenia. Tak więc jej rozbudowa będzie następowała już w toku prowadzenia operacji obronnej. Znaczne rozśrodkowanie wojsk armii, a w tym wojsk raketowych i artylerii nie pozwala na szeroką rozbudowę systemu łączności przewodowej. W wielu wypadkach, łączność ta z poszczególnymi elementami ugrupowania operacyjnego armii /w tym z jednostkami wojsk raketowych i artylerii/ nie będzie organizowana na bezpośrednich kierunkach lecz przez najbliższe pomocnicze węzły łączności armii lub węzły łączności punktów dowodzenia innych związków i oddziałów taktycznych.

Rola łączności radiowej w operacji obronnej znacznie zmalała ze względu na wykrywalność poszczególnych radiostacji a tym samym punktów dowodzenia.

Należy brać pod uwagę to, że nieprzyjaciół przystępując do działań zaczepnych będzie robić wszystko by naruszyć nasze dowodzenie poprzez rozpoznanie systemu łączności i zdeorganizowanie go stosując przeciwdziałanie radioelektroniczne. Dlatego też w operacji obronnej należy pamiętać o potrzebie maskowania pracy środków radiowych.

W operacji obronnej w szerokim zakresie wykorzystuje się ruchome środki łączności. Szczególnie dotyczyć to będzie okresu przechodzenia od operacji zaczepnej do obronnej, kiedy to odbywać się będzie organizacja łączności radioliniowej i ograniczanie pracy środków radiowych.

Punkt ciężkości współczesnej obrony wyraźnie przesuwają się z czynnika oporu na czynnik uderzenia. Wydaje się więc, że o ile w początkowym etapie obrony dążyć się będzie do utrzymania trwałej łączności z dowódcami i sztabami artylerii dywizji pierwszego rzutu armii, o tyle później główny wysiłek skupiony powinien być na utrzymanie nieprzerwanej łączności z dowódcami i sztabami artylerii dywizji, które wykonują przeciwuuderzenie. W pierwszym jak i w drugim przypadku musi być zawsze zapewnio-

na trwałą i ciągłą łączność z brygadą rakiet operacyjno-taktycznych.

Manewrowy charakter współczesnej operacji obronnej w określonych przypadkach wymagać będzie ingerencji dowódcy wojsk raketowych i artylerii w działalność bojową dywizjonów rakiet taktycznych i artylerii dywizji. Powyższe wymaga odpowiednich przewidywań organizacyjnych umożliwiających dowódcy włączanie się w kanały łączności artylerii dywizji.

Wymiana wiadomości w zakresie współdziałania wewnątrz wojsk raketowych i artylerii w czasie operacji obronnej powinna być zapewniona w armijnym systemie łączności. Szczególnie będzie to dotyczyło w okresie zwalczania środków napadu jądrowego i artylerii nieprzyjaciela oraz podczas udziału ^{wojsk} raketowych i artylerii w przeciwuderzeniu.

Przy stosowaniu broni jądrowej jednym z podstawowych zadań łączności będzie zapewnienie wymiany informacji między sztabem WRiA a stanowiskiem współdziałania lotnictwa, co realizuje się w ramach łączności wewnętrznej stanowiska dowodzenia armii. Utrzymanie ciągłości tej łączności powinno być przedmiotem stałego zainteresowania funkcyjnych węzła łączności.

Częste zmiany ugrupowania nieprzyjaciela, wymagają ciągłego prowadzenia rozpoznania. W celu skutecznego zwalczania środków broni jądrowej i artylerii nieprzyjaciela, należy zapewnić ciągły napływ wiadomości z wszelkiego rodzaju rozpoznania, udostępniając w tym celu niezbędne kanały łączności.

Podczas ogniowego zabezpieczenia bitwy obronnej, należy się liczyć z koniecznością dokonywania zmiany punktów dowodzenia oraz stanowisk startowych /ogniowych/. Kolejne rejony punktów dowodzenia oraz stanowisk startowych /ogniowych/ mogą być zawczasu planowane /rejony zapasowe/ względnie wyznaczane już w toku działań, co może sprawiać trudności w zachowaniu ciągłości łączności. Dlatego przy rozwiązywaniu zagadnień organizacyjnych należy liczyć się z potrzebami zapewnienia łączności w ruchu.

Zarówno przy przejściu do obrony jak i w toku działań obronnych, mogą zachodzić zmiany w podporządkowaniu określonych jednostek wojsk raketowych i artylerii. Należy zawsze pamiętać, o tym, ażeby wydając rozkaz o zmianie podporządkowania, określać

sposób nawiązania łączności.

Na całokształt działań obronnych armii, znaczny wpływ wywierać będzie stosowanie broni masowego rażenia przez nieprzyjaciela, co między innymi może dezorganizować dowodzenie i łączność wojsk raketowych i artylerii. Należy jednak podkreślić, że w operacji obronnej w stosunku do zaczepnej istnieją większe możliwości zabezpieczenia się i środków łączności pod względem inżynierskim przed oddziaływaniem nieprzyjaciela.

Przy znacznych stratach w siłach i środkach łączności, należy liczyć się z koniecznością zapewnienia kierowania ogniem wojsk raketowych i artylerii przy posiadaniu ograniczonej ilości środków łączności. Tym nie-mniej jednak, należy zawsze dążyć do utrzymania łączności z brygadą raket operacyjno-taktycznych na kierunkach radioliniowym i radiowym.

x x

x

Całość rozważań na temat organizacji łączności dowódcy i sztabu WRiA przedstawiona została w oparciu o istniejącą strukturę dowodzenia, aktualne założenia taktyczno-operacyjne działań bojowych wojsk raketowych i artylerii, jak również obowiązujące etaty sił i środków łączności.

Załączniki :

- Nr 1 - Schemat łączności środkami radiowymi dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii armii w operacji zaczepnej /Przykład/.
- Nr 2 - Schemat łączności środkami przewodowymi i radioliniowymi armii w operacji zaczepnej /Fragment/.
- Nr 3 - Schemat organizacji łączności dowódcy i sztabu WRiA ze stanowiska dowodzenia armii /Przykład/.

Bibliografia

1. "Użycie i działanie wojsk raketowych i artylerii w operacji zaczepnej armii ze szczególnym uwzględnieniem początkowego okresu wojny" Wyd. ASG, 1963 r. Nr bibl. 05682.
2. "Podstawowe problemy użycia wojsk raketowych i artylerii w operacji obronnej". Wyd. ASG, 1964 r. Nr bibl. 04366.
3. "Przegrupowanie wojsk raketowych i artylerii Frontu /armii/ do rejonów wyjściowych" /ześrodkowania/. Wyd. ASG, 1964 r. Nr bibl. 04803.

4. "Organizacja łączności w operacji zaczepnej armii w początkowym okresie wojny". Wyd. ASG, 1964 r. Nr bibl. 05488k
5. "Właściwości organizacji łączności w wojskach rakietowych i artylerii armii w operacji obronnej". Wyd. ASG, 1963 r. Nr bibl. 0055/W.
6. "Organizacja łączności w operacji zaczepnej armii" Biuletyn Informacyjny Nr 2/70/, Wyd. MON-Sztab Generalny, 1965 r. Nr bibl. 011178.

OPRACOWALI :

płk dypl. Czesław ROMAN

ppłk dypl. Henryk KITKOWSKI

Wykonano w 50 egz.

Egz. nr 1-49 Bibl. Tajna

Egz. nr ~~44~~-50 Szefostwo Wojsk Rakietowych i Artylerii
Tallica
WP

22.4.66
Wyk.: płk ROMAN

ppłk KITKOWSKI

Druk: PK, dn. 23.12.65 r.

Nr ks. 03404/WW.

Schemat łącności środkami radiowymi dowódcy i sztabu wojsk raketowych i artylerii armii w operacji zaczepnej (przykład)

egz. nr...
ks nr. 03371/ww

Załącznik Nr 1

Lp.	Nazwa sieci lub kierunku radiowego	Front		Armia				Podległe związki i oddziały										Pozostałe związki i oddziały
		WSD	SD	WSD		SD		KSD	1DZ	2DZ	3DZ	4DPanc	ABROT		ABAA	apapp anc (OPpam)		
				Dca armii	Dca WRiA	Sztab armii	Sztab WRiA						Dca	Sztab				
1.	Sieć radiowa Dcy WRiA Frontu	118	ARO		118												118 Dcy WRiA armii	
2.	Kierunek radiowy Dcy WRiA Frontu na wypr. radiostacji z sieci Nr 1	118																
3.	Sieć radiowa Sztabu WRiA Frontu		118				118										118 Sztaby WRiA armii	118 FBROT
4.	Sieć radiowa Sztabu Frontu		118				118										118 Sztaby armii	
5.	Kierunek radiowy Sztabu Frontu na wypr. rdst z sieci nr 4.		118															
6.	Sieć radiowa współdziałania Frontu		ARO				118										118 Sztaby armii	
7.	Kierunek radiowy Dcy WRiA armii				118								118				118	
8.	Sieć radiowa Dcy WRiA armii				118		ARO						118				118 dywizyjne baterie	311 drot
9.	Sieć radiowa Dcy WRiA armii				118		ARO		118	118	118	118			118		311 drt	
10.	Kierunek radiowy Dcy WRiA armii na wypr. rdst z sieci Nr 9																	
11.	Sieć radiowa Dcy WRiA armii				108								108		108			
12.	Sieć radiowa Dowódcy armii				112				112	112	112	112						R-108
13.	Sieć radiowa Dowódcy armii				105				105	105	105	105					105 smigłowice łączności	
14.	Sieć radiowa Grupy operac. Dowódcy armii				105												105 Szefowie oddziałów, dcy rodz.wojsk.	
15.	Sieć radiowa Sztabu WRiA armii								118	118	118	118		118	118	118		
16.	Sieć radiowa Sztabu armii								118	118	118	118						
17.	Kierunek radiowy Sztabu armii na wypr. rdst z sieci Nr 16																	
18.	Sieć radiowa punktów dowodz. armii		118						118									
19.	Sieć radiowa art. rozp. lotniczego armii													313	313		108	108
20.	Kierunek radiowy Sztabu WRiA armii																108	108
20.	Sieć radiowa fakt rozpozn. lotniczego													313	313	313	313	313
21.	Sieć radiowa oper. rozpozn. lotniczego																	
22.	Kierunek radiowy Sztabu armii																105 SWL	
23.	Kierunek radiowy Sztabu armii																118	118
24.	Sieć radiowa współdziałania armii																118	118
25.	Sieć radiowa Szefa uzbrojenia armii																118	118
26.	Sieć radiowa Kwatermistrza armii																118	118
27.	Sieć radiowa inf. meteo armii																118	118
28.	Kierunek(sieć) radiowy Sztabu WRiA armii																118	118
29.	Sieć radiowa powiadomienia armii																118	118

WD-2

Uwaga: na schemacie wykazano kanały łączności radiowej ogólnego systemu łączności armii, które najczęściej wykorzystane są przez dowódcę i sztab WRiA.

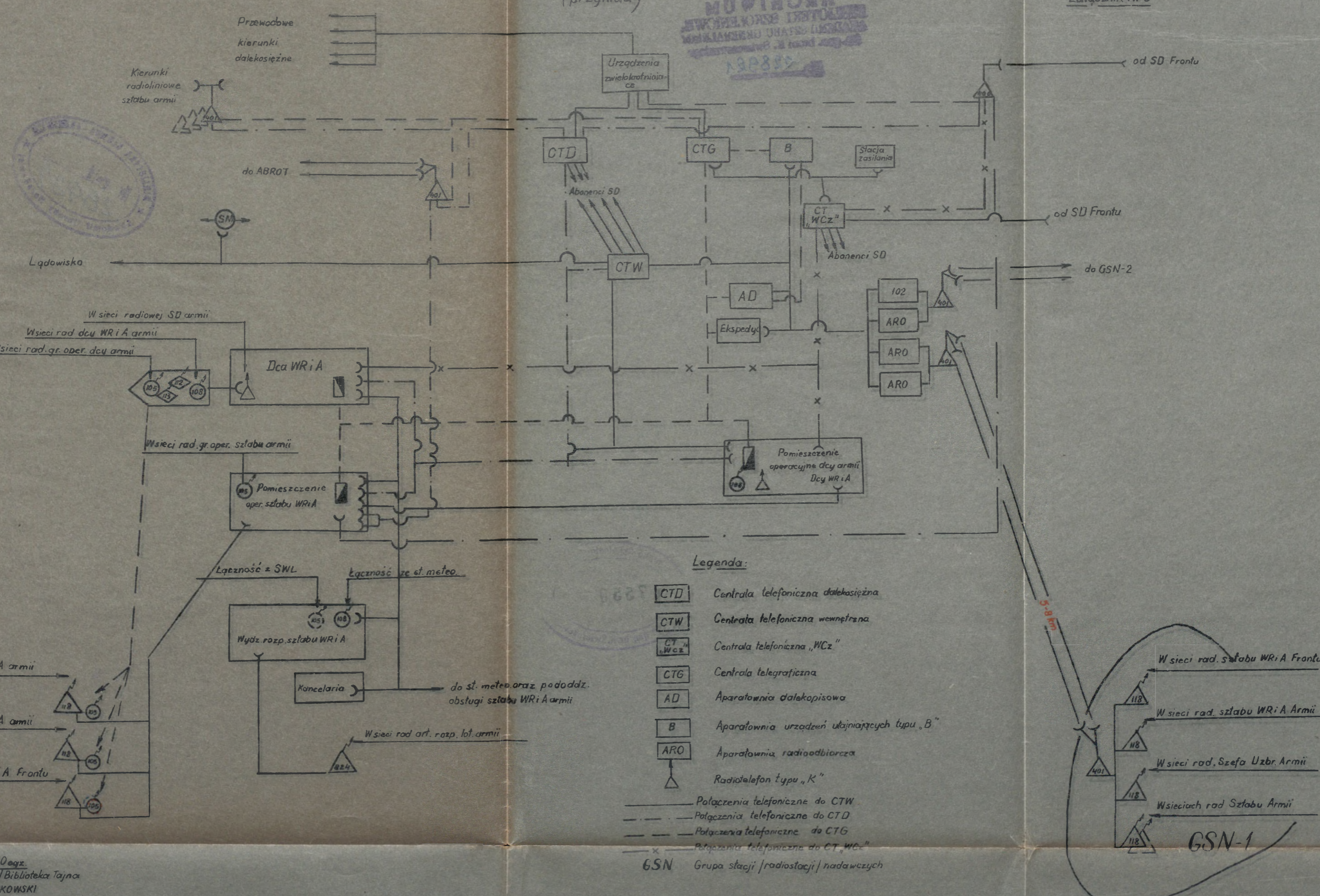
Wykonano 50 egz.
egz. Nr 1-50/Biblioteka Tajna
ref. ppłk KITKOWSKI
kreśl. z. L. dn. 14.12.65

Schemat organizacji łączności dowódcy i sztabu wojsk rakietowych i artylerii ze stanowiska dowodzenia armii (przykład)

TAJNE

Egz. Nr. ...
Ks. Nr. 03372/ww

Załącznik Nr 3

- Legenda:**
- CTD Centrala telefoniczna dalekosieżna
 - CTW Centrala telefoniczna wewnętrzna
 - CT "WCZ" Centrala telefoniczna "WCZ"
 - CTG Centrala telegraficzna
 - AD Aparatownia dalekopisowa
 - B Aparatownia urządzeń ukłajających typu "B"
 - ARO Aparatownia radioodbiornicza
 - Radiotelefon typu "K"
 - Połączenia telefoniczne do CTW
 - - - Połączenia telefoniczne do CTD
 - Połączenia telefoniczne do CTG
 - x Połączenia telefoniczne do CT "WCZ"
 - GSN Grupa stacji / radiostacji / nadawczych

Wykonano 50 egz.
egz. Nr 1-50 / Biblioteka Tajna
ref. ppłk KITKOWSKI
kresl. Z. L. an. 13.12.65